

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

ГО ЄОНУ
NGO EESU/AEDE

Онлайн-конференція Online-Konferenz

НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ У БАГАТОМОВНОМУ СВІТІ
У ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ

DIGITALES LERNEN UND LEHREN IN DER
MEHRSPRACHIGEN WELT IN DER HEUTIGEN UKRAINE

КИЇВ, 29–30.11.2024

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

ГО ЄОНУ
NGO EESU/AEDE

НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ У БАГАТОМОВНОМУ СВІТІ У ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ

DIGITALES LERNEN UND LEHREN IN DER MEHRSPRACHIGEN WELT IN DER HEUTIGEN UKRAINE

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

29-30 листопада 2024 року

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2024

М 58

НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ У БАГАТОМОВНОМУ СВІТІ У ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ. Digitales Lernen und Lehren in der deutschsprachigen Welt in der heutigen Ukraine”: матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції 29-30 листопада 2024 року / упор. *С. М. Іваненко, О. В. Холоденко, О. О. Яременко-Гасюк, К. Компе, А. Ланге*. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – 216 с.

До збірки увійшли матеріали конференції: програма, анотації до виступів доповідачів конференції, тези з викладом думок наукової спільноти щодо кола питань, пов'язаних з темою конференції. Організація наукової онлайн-конференції відбулася під патронатом ДААД і Гете-Інституту (Київ) у рамках міжнародного проекту. Матеріали доповідей учасників конференції подаються у авторській редакції.

Матеріали можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі германістики, педагогіки, методики викладання іноземних мов, філології та дотичних до них наук.

УДК 37.016:81'246.3:004]:005.745

DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-MKfpgoe-2024>

- © Іваненко С. М., Холоденко О. В., Яременко-Гасюк О. О., Компе К., Ланге А., 2024
- © Автори публікацій, 2024
- © Вид-во Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, 2024

*Блинова І. А., Бреславець Н. О.,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова,
м. Київ, Україна*

ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

Через активізацію процесів, пов'язаних зі зміною ролі англійської мови як іноземної в суспільному житті України (зокрема згідно із Законом України “Про застосування англійської мови в Україні” від 4 червня 2024 року № 3760-IX офіційно закріплено статус англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування [1]), викладання англійської мови студентам немовних спеціальностей у сфері вищої освіти набуває ще більшої значущості. Вимоги до підготовки бакалаврів і магістрів потребують від них, перш за все, бути плідними учасниками міжкультурної комунікації та мати необхідні навички і вміння професійного, ділового, ситуативного спілкування в усній і писемній формах, а також бути спроможними оволодівати новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Усе це сприяє затребуваності суспільства на кваліфікованих конкурентоспроможних випускників нової генерації, які вільно володіють англійською мовою, та зумовлює важливість вивчення дисципліни “Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)”, викладання якої як загальнообов'язкової в навчальних планах 10 факультетів і навчально-наукових інститутів гуманітарного профілю на більш ніж 12-ти спеціальностях забезпечує кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології, до складу якої входять висококваліфіковані науково-педагогічні працівники (кандидати наук, доценти).

Викладання навчальної дисципліни “Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)” здійснюється за чинними програмами, які складені відповідно до навчальних планів підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти для всіх спеціальностей. Пропоновані навчальні програми націлені на формування англомовної комунікативної компетенції за професійним спрямуванням (для бакалаврів) та для академічних цілей (для магістрів).

Викладачами кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології впроваджено в навчальний процес сучасне програмне забезпечення з використанням **автентичних підручників**, як-от:

комплексів “Language to Go”, “Successful Writing”; **навчальні посібники** з вивчення іноземної (англійської) мови за професійним спрямуванням для студентів факультетів і навчально-наукових інститутів гуманітарного напрямку за авторством науково-педагогічних працівників; **електронні курси** з вдосконаленням на постійній основі змісту з дисциплін кафедри в електронному середовищі MOODLE.

Надзвичайно доцільною є організація роботи кафедри в тісному контакті з профільними кафедрами університету, завдяки чому в навчальному процесі активно використовується спеціальна тематика за фахом. Наприклад, для спеціальності **053 Психологія** англійською мовою опрацьовуються такі теми, як: становлення психології, відчуття та сприйняття, свідомість, пам'ять, емоції та стрес, особистість і соціальний розвиток, психічні розлади і под.; для спеціальності **016 Спеціальна освіта**: депресія, соціальна фобія, невроз і психоз, психотерапія, дислексія, вади зору тощо.

Відповідно до *Методичних рекомендацій щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України*, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 898 від 25.07.2023 року [2], факультет іноземної філології, кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням зокрема, скеровує свою діяльність у таких напрямках:

1) підвищення власного (викладацького) рівня володіння англійською мовою та методикою її викладання;

2) підвищення рівня володіння англійською мовою здобувачів.

У межах **першого напрямку** науково-педагогічні працівники постійно підвищують кваліфікацію, переймаючи досвід міжнародних практик викладання (участь у науково-методичних і практично-методичних семінарах / вебінарах, форумах, з'їздах, що проводяться міжнародними методично-освітніми центрами і компаніями: “Dinternal Education”, “TESOL–Ukraine”, “British Council”, “International House Kyiv”, та спеціалістами Відділу викладання англійської мови Посольства США в Україні; міжнародні стажування, наприклад, Венеціанський Університет Ка'Фоскарі (м. Венеція, Італія), Східноєвропейський Центр Фундаментальних Досліджень (м. Прага, Чехія); участь у конференціях і професійних спілках).

У межах **другого напрямку** здобувачі мають можливість долучитися до Міжнародної програми **COIL** (Collaborative Online International Learning, координатор – доц. Надія Бреславець), по закінченню якої учасники отримують сертифікати. Тематикою програми є “Ділове спілкування. Англійська мова для професійного розвитку”. Зазначений проєкт передбачає спільну роботу викладачів і студентів із різних країн (це нагода розвинути крос-культурні та комунікативні компетенції через обговорення з іноземними партнерами цікавих та актуальних тем за професійним напрямом).

Щорічно кафедра організує проведення **Всеукраїнського конкурсу** студентських наукових робіт іноземною мовою за професійним спрямуванням із гуманітарних наук нефілологічного профілю (секретар – доц. Наталія Кувшинова), який користується високою популярністю серед студентів ЗВО України. Основні напрями конкурсу: філософські науки, культурологія, політологія, право тощо. Таким чином здобувачі мають можливість ознайомити ширше коло зацікавлених осіб із результатами власних наукових досліджень за фаховою тематикою, викладених і презентованих англійською мовою.

Для розширення можливостей студентів немовних спеціальностей продовжити вивчати англійську мову з метою особистого розвитку або підготовки до складання міжнародних екзаменів кафедрою запропоновані **вибіркові освітні компоненти** до загальноуніверситетського каталогу, а саме: 2 навчальні дисципліни – для бакалаврів; 4 навчальні дисципліни – для магістрів. Так, на 2024–2025 р. з-поміж запропонованих кафедрою дисциплін було обрано таку – “Підготовка до складання ЄВІ з англійської мови”.

Також треба зробити акцент на тому, що викладачі кафедри постійно мотивують студентів, залучаючи їх до **виступів на наукових конференціях** (наприклад, на щорічній Міжнародній науково-практичній студентській конференції “*Мовний і навчальний простір у країнах світу*”; на щорічній звітно-науковій конференції студентів та аспірантів “*Освіта і наука*”), публікацій наукових здобутків (тез, статей) англійською мовою, тим самим надаючи можливість отримувати більш високу стипендію студентам, які є активними в науковій сфері.

Серед перспектив щодо підвищення якості оволодіння англійською мовою студентами немовних спеціальностей можна зазначити такі: розробка спільного міжфакультетського наукового проєкту для подання заявки на отримання гранту; організація підготовки студентів четвертого курсу до ЄВІ; можливість проходження тестування та отримання сертифікатів у Центрі мовної підготовки та сертифікації УДУ імені Михайла Драгоманова.

Таким чином, студенти немовних спеціальностей мають змогу набувати навичок / поліпшувати свої практичні вміння в розумінні, говорінні англійською мовою, а також брати участь у різноманітних наукових і творчих конкурсах, конференціях, семінарах, вебінарах за постійної підтримки науково-педагогічних працівників факультету іноземної філології, зокрема кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням.

Використана література:

1. Закон України “Про застосування англійської мови в Україні”. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text>
2. Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України. URL : <https://mon.gov.ua/npa/metodichni-rekomendaciyi-shodo-zabezpechennya-yakisnogo-vivchennya-vikladannya-ta-vikoristannya-anglijskoyi-movi-u-zakladah-vishoyi-osviti-ukrayini>